

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu 2, semestrul 2

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență, seria 2024-2028
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumire disciplina		Istoria Bisericii Ortodoxe Române				2.2. Cod		D15TOPL444			
2.3. Titularul activității de curs			Pr. Conf. univ. dr. Sergiu-Grigore POPESCU								
2.4. Titularul activității de seminar			Pr. Conf. univ. dr. Sergiu-Grigore POPESCU								
2.5. Anul de studiu		II	2.6. Semestrul		II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei		DF, DO

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					18
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					9
• Tutoriat					7
• Examinări					2
• Alte activități: activități de cercetare					2

3.7 Total ore studiu individual	58
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe privind Istoria Bisericească Universală și Istoria Românilor
4.2. de competențe	Capacități de analiză, sinteză, gândire divergentă, gândire critică. Competențe de operare pe calculator (Word, Internet Explorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Condiții de învățare activă și interactivă, activități didactice bazate pe strategii euristice și creatoare, pe situații de învățare problematizantă.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Condiții de învățare practic-aplicativă, prin cercetare, problematizantă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Cunoaștere, înțelegere, explicare și interpretare - cunoașterea și înțelegerea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i> - utilizarea adecvată și exploatarea didactică a noțiunilor specifice Istoriei Bisericii Ortodoxe Române în situații bine definite; - explicarea și interpretarea conținuturilor teoretice ale disciplinei Istoria Bisericii Ortodoxe Române în contexte bine definite; - aplicarea corespunzătoare și transferul metodelor și tehnicilor elementare specifice Istoriei Bisericii Ortodoxe Române; - aplicarea creativ-inovativă a instrumentelor de analiză în formularea de soluții la probleme tipice din domeniul Istoriei Bisericii Ortodoxe Române; C2. Instrumental-aplicative: Prezentarea izvoarelor, analiza lor critică, discuția informațiilor culese, dezbateră, identificarea rezultatelor obținute
Competențe transversale	C3. Atitudinale: 3.1. Integrarea principiilor de concepere a curriculumului disciplinei, a conceptelor vehiculate, a metodologiei și instrumentelor invocate, în sistemul valorilor profesionale ale studenților. 3.2. Aplicarea consecventă a principiilor deontologice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea Istoriei Bisericii Ortodoxe Române pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale, în special în contextul interconfesional din interiorul României și în cel internațional din sud-estul Europei care să contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine.
7.2 Obiectivele specifice	1. Precizarea specificului și a contribuției disciplinei Istoria Bisericii Ortodoxe Române în cadrul general al studiului teologiei ortodoxe; 2. Definirea raportului dintre uman și divin în Istoria Bisericii Românești; 3. Evidențierea raportului dintre tradiție și înnoire în Istoria Bisericii românești; 4. Precizarea liniilor de demarcație între istoriografia laică și cea religioasă; 5. Identificarea marilor direcții ale gândirii teologiei creștine; 6. Cunoașterea evoluției evenimentelor majore din viața Bisericii românești în raportul lor de la cauză la efect; 7. Evidențierea rolului formator al unor personalități istorice motivate din credința lor creștină în istoria României; 8. Însușirea unei cunoașteri cât mai obiective a deciziilor unor instanțe bisericești din trecut, valabile și astăzi; 9. Formarea unei conștiințe istorice ca bază de dialog între diferite tradiții culturale sau religioase; 10. Însușirea cunoștințelor necesare pentru orientarea corectă în domeniul

	istoriografiei ecclesiastice actuale.
--	---------------------------------------

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
Creștinismul în Oltenia din cele mai vechi timpuri și până în prezent		2 ore
1. Creștinismul în Oltenia de la începuturi și până în secolul al XIV-lea.	• prelegerea interactivă • problematizarea • descoperirea	
2. O străveche instituție bisericească românească: mitropolia Severinului.	• prelegerea interactivă • problematizarea • descoperirea	2 ore
3. Sfântul Nicodim de la Tismana - reorganizatorul monahismului românesc și ocrotitor spiritual al Olteniei.	• prelegerea interactivă • problematizarea	2 ore
4. Episcopia Râmnicului.	• prelegerea interactivă • problematizarea	2 ore
5. Episcopia Strehaiei.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
6. Primele mențiuni despre un scaun arhieresc la Craiova.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
7. Înființarea mitropoliei Olteniei și a arhiepiscopiei Craiovei.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
8. Mitropoliții Olteniei. Episcopii vicari.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
9. Eparhiile sufragane mitropoliei Olteniei.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
10. Învățământul teologic și religios în Oltenia.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
11. Vechile lăcașuri de cult (biserici) din Oltenia.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
12. Preoțimea olteană de-a lungul timpului.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
13. Clerul oltean și regimului comunist.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore
14. Așezăminte social-filantropice. Presa bisericească. Activitatea editorială.	• prelegerea interactivă • problematizarea • explicația	2 ore

8.2. Bibliografie:

Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I-III, mai multe ediții (București, 1994; Iași, 2008).
 Idem, *Studii de istorie a Bisericii Ortodoxe Române*, 2 vol., București 2005 și 2009.
 Idem, *Dicționarul Teologilor Români*, București, 2002.
 Ion Vicovan, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I-II, Iași, 2002.
 Gheorghe Moisesescu, Ștefan Lupșa, Alexandru Filipașcu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, vol. I-II, București, 1957.
 Sergiu Popescu, *Mehedinți, vatră de istorie și spiritualitate ortodoxă românească*, Editurile Universitaria (Craiova) și Didahia (Drobeta-Turnu Severin), 2008.
 Sergiu Popescu, *Scurtă istorie a creștinismului în Oltenia. Caiet de studiu*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2020.
 Academia Română, *Istoria Românilor*, vol. I-VIII, București, 2003;
 Nicolae Dobrescu, *Istoria Bisericii din România. Studii de istoria Bisericii Române contemporane*, vol. I (1850-1895), București, 1905;

8.3. Seminar/Laborator *	Metode de predare	Observații
1. Pătrunderea creștinismului în Oltenia.	• dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup metode de interacțiune educațională.	2 ore
2. Episcopul Damaschin Dascălul al Râmnicului și rolul său în românizarea cultului	• dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup metode de interacțiune educațională.	2 ore
3. Biserica din Oltenia în prima jumătate a secolului al XIX-lea	• dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup metode de interacțiune educațională.	2 ore
4. Chipuri de preoți olteni participanți la revoluțiile din secolul al XIX-lea, la Războiul de Independență din 1877-1878 și la Răscoala din 1907	• dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup metode de interacțiune educațională.	2 ore
5. Chipuri de preoți olteni participanți la cele două Conflagrații mondiale	• dialogul • conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup metode de interacțiune educațională.	2 ore
6. Clerici olteni în temnițele comuniste	• conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup metode de interacțiune educațională.	2 ore

7. Biserica olteană după 1989.	• conversația euristică • dezbateri • lucrul în grup • metode de interacțiune educațională.	2 ore
8.4. Bibliografie Alexandru Xenopol, <i>Istoria românilor din Dacia Traiană</i> , București, 1925; Nicolae Iorga, <i>Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor</i> , vol. I, ediția a II-a, București, 1928; Dumitru Tudor, <i>Podul lui Constantin cel Mare</i> , în revista „Arhivele Olteniei”, anul XIII, 1934, nr. 71-74; Ion Popescu-Cilieni, <i>Pe firul istoric al Mitropoliei Olteniei</i> , Craiova, 1941; Dumitru Tudor, <i>Constantin cel Mare și recucerirera Daciei Traiane</i> , în „Revista Istorică Română”, anul XI-XII, 1941-1942; Ion Barnea, <i>Sucidava</i> , în revista „Studii Teologice”, anul XII, 1960, nr. 3-4; Alexandru Lapedatu, <i>Damaschin episcopul și dascălul, traducătorul cărților noastre de ritual</i> , în „Convorbiri Literare”, anul XL, 1906, nr. 6-8; Paul Caravia, Virgiliu Constantinescu, Flori Stănescu, <i>Biserica Întemnițată. România 1944-1989</i> , Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 1998. Sergiu Grossu, <i>Calvarul României Creștine</i> , București, 1992. Mihai Rădulescu, <i>Rugul aprins</i> , București, 1993. Sergiu Popescu, <i>Participarea clerului din Oltenia la luptele sociale și naționale ale poporului român (sec. XIX și XX)</i> , Editura Aius, Craiova, 2010. Sergiu Popescu, <i>Contribuția monahismului oltean la formarea unei identități culturale, sociale și naționale românești</i> , Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

• corectitudinea și acuratețea folosirii conceptelor și teoriilor pedagogice însușite la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților comunității epistemice/academice din domeniul științelor educației • competențele procedurale și atitudinale ce vor fi achiziționate la nivelul disciplinei – vor satisface așteptările reprezentanților autorității ecleziastice și angajatorilor din domeniul sistemului de învățământ, al instituțiilor și organizațiilor nonguvernamentale cu competențe și atribuții în managementul și evaluarea proiectelor educaționale.

10. Evaluare:

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Examen	70%

10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar	Lucrare de seminar și implicarea în activitățile de seminar	30%
10.6 Standard minim de performanță:			
Pentru nota 5 (cinci): Cunoștințe despre reformele bisericești ale domnitorului A.I. Cuza, despre recunoașterea autocefaliei, despre ridicarea la rangul de patriarhie și despre patriarhii B.O.R.			

Data completării 29.09.2025	Semnătura titularului de curs Pr. Conf. univ. dr. Sergiu-Grigore POPESCU	Semnătura titularului de seminar Pr. Conf. univ. dr. Sergiu-Grigore POPESCU
Data avizării în departament 01.10.2025		Semnătura director de departament Pr. Lect. univ. dr. Mihai Ciurea